

Pressmeddelande från Aktion Rädda Vättern 11 januari 2016:

I dag återupptar svensk försvarsmyndighet granatsprängningar i Vättern

Länsstyrelsen vägrar låta mark- och miljödomstolen pröva sin egen roll som samrådspart vid tillstyrkandet av granatsprängningarna. Förvaltningsrätten avvisar ärendet. I dag fortsätter sprängningarna.

De granatskjutningar i Vättern som Försvarets materielverk (FMV) genomförde i december förra året fortsätter i dag. Under kommande vecka 11–15 januari dödar Försvarets Materielverk fisk i Vättern genom att spränga ytterligare 70 granater med 8,5 kg sprängämne i granaterna inom fiskeförbudsområdet i norra delen av sjön. Vid Tängagrundet, i närheten av där FMV spränger sina granater, råder allmänt fiskeförbud och man får inte ens meta där. Dessa restriktioner skall utgöra ett skydd för rödingen. FMV har tillstånd att skjuta med spränggranater och det sker dessutom mitt i rödingens barnkammare vid en mycket olämplig tidpunkt, precis efter lekperioden när nylagd befruktad rom ska utvecklas till en ny årskull.

Föreningen Aktion Rädda Vättern överklagade 21 december 2015 Länsstyrelsens i Västra Götaland tillstyrkande av brisant ammunition i Vättern med hänvisning till att en jävsituation förelåg eftersom Länsstyrelsen uppträtt såväl som tillståndsmyndighet som samrådspart med ansvar för fiskefrågor. Länsstyrelsen utfärdade det ursprungliga tillståndet 2010, där det framgår att syftet i första hand är att undvika brisant ammunition i Vättern och tillståndet försågs även med villkor 11, som innebär att FMV måste få med sig Fiskeriverket i ett samråd för att kunna spränga granater i sjön. Fiskeriverket upphörde 2011 och funktionen som samrådsmyndighet för fiskefrågor har därefter överförts till Länsstyrelsen, det vill säga samma myndighet som utfärdat tillståndet, vilket skapar en jävsituation. FMV måste dessutom åberopa särskilda skäl för att i undantagsfall få använda brisant ammunition i Vättern. Mot bakgrund av detta är det anmärkningsvärt att FMV i sin begäran om samråd inte framför några skäl överhuvudtaget till att just nu skjuta briserande granater rakt ut i fiskeförbudsområdet. Ännu märkligare är det att länsstyrelsen inte ens frågar efter vad som gör detta avsteg nödvändigt.

Så sent som den 2 december 2015 tillstyrkte Länsstyrelsen i Västra Götaland skjutningar med 140 spränggranater i rödingens lekområden. Aktion Rädda Vättern ansåg detta vara en jävsituation, men menar också att en mängd andra felaktigheter finns såväl i tillståndet som i efterföljande samråd. Inte minst att FMV:s tillstånd från 2010 negligerar kravet på särskild

prövning enligt 7 kap. 28 a § miljöbalken. Hela Vättern med dess stränder och öar är ett riksintresse enligt miljöbalken. Stora delar av Vättern är även Natura 2000-områden, som lyder under **fågeldirektivet** och art- och habitatdirektivet.

Vår överklagan lämnades dock utan åtgärd, men Länsstyrelsen överlämnade den 30 december 2015 ändå ärendet till Förvaltningsrätten i Göteborg för vidare bedömning. Men detta skapade ingen klarhet i frågan eftersom förvaltningsrätten inte kunde granska om Länsstyrelsens samrådsroll är en jävssituation. Mark- och miljödomstolen fick på detta sätt ingen chans att granska den miljövidriga granatsprängningen inom fiskeförbudsområdet.

Generalläkaren, som är tillsynsmyndighet över FMV:s verksamhet, har under de senaste veckorna inte kunnat svara överhuvudtaget: alla ansvariga befattningshavare har varit helglediga.

Det är oerhört upprörande att myndigheterna tillåter fortsatta övningsskjutningar med tung ammunition, raketer och granater i Vättern, Sveriges största dricksvattentäkt. Denna rovdrift med naturresurser och miljöförstörande verksamhet i en livsviktig dricksvattentäkt trodde vi tillhörde en svunnen tid, men det pågår fortfarande och det sker med myndigheternas goda minne. Sveriges miljölagstiftning framhålls ofta som ett föredöme för andra länder, men det som pågår nu visar en skrämmande brist på hänsyn till grundläggande miljökrav och negligering av gällande lagstiftning och utpekade fredningsområden.

Den 2 december 2015 **tillstyrkte Länsstyrelsen** i Västra Götaland skjutningar med 140 spränggranater i rödingens lekområden. Den 21 december 2015 sände vi, via Länsstyrelsen, en **överklagan till Mark- och Miljödomstolen** i Vänersborg när det gäller FMV:s skjutningar med explosiva granater i sjön. I denna överklagan krävde vi även inhibition av de planerade granatskjutningarna under januari 2016. Den 4 januari 2016 sände vi också en **skrivelse till Förvaltningsrätten** med begäran att pröva om Länsstyrelsens beslut innebär en rättssäker tillämpning av miljöbalken, men denna begäran avvisades.

Vi fortsätter att undersöka möjligheten att förhindra att FMV använder exploderande granater i Vättern. Vi uppmanar också allmänheten att kontakta politiker och beslutsfattare och särskilt landets journalister att göra en kritisk granskning av hur vår miljölagstiftning efterlevs!

Ovan nämnda tre dokument bifogas i medföljande mail.

Den 11 januari

Bengt Eriksson tel: 070-7207855, bengt.eriksson@gu.se

Ordförande och talesperson för föreningen Aktion Rädda Vättern

<http://aktionraddavattern.eu/>

<https://www.facebook.com/RaddaVattern>

<https://twitter.com/raddavattern>